ня аналізу, не проводять, адже насіння не може зазнавати якого-небудь впливу зовнішніх факторів, зокрема, температурного.

Мета роботи: дослідити залежність посівних якостей насіння (зокрема енергії проростання і схожості) нового сорту материнки звичайної Оранта, вирощеного на Чернігівщині, від тривалості періоду з часу збирання до закладання насіння на пророщування (проведення аналізу). Визначення енергії проростання і схожості насіння проводили у лабораторних умовах за температури 20-30 °С протягом відповідно 7 та 21 доби згідно ДСТУ 4138-2002.

У середньому за 2 роки досліджень енергія проростання витриманого протягом 35 місяців базового насіння сорту материнки звичайної Оранта становила 58 % (на 35 % більше за енергію проростання насіння, що зберігалося протягом місяця). Відповідно зросла й схожість насіння і становила 78,5%, що на 8,5% більше за

мінімальний показник, передбачений стандартом, і на 46,5% більше показника для насіння, що зберігалося протягом 1 місяця. Тобто партії насіння як урожаю 2014 р., так і урожаю 2015 р. відповідали встановленим стандартом (для ДН і БН -70~%) значенням для добазового і базового насіння.

Насіння цього сорту 2014 року урожаю через 12 місяців після зберігання не втратило посівних якостей: енергія проростання становила 67 %, а схожість — 80 %, що на 10 % більше від мінімальних значень, передбачених стандартом, і на 36 % більше за схожість насіння, що зберігалося протягом місяця. Залишались високими ці показники і після 17 місяців зберігання.

Отже, встановлено, що свіжозібране насіння материнки звичайної сорту Оранта має низьку енергію проростання і схожість, дослідження низки аспектів у цьому напрямі необхідно продовжити.

UDK635.521:631.527

Pozniak O.V., junior research worker Research station «Mayak» of the Institute of Vegetables and Melons of NAAS of Ukraine E-mail: olp18@meta.ua

'SKARB' - VARIETY OF ROMAINE LETTUCE

In modern conditions of the development of the agricultural manufacturing in Ukraine the branch of vegetable-growing is based on creation and usage of the up-to-date innovative products. Innovative breeding elaborations are directed on creation of high-productive, adapted to the natural climatic conditions of Ukraine varieties of vegetable plants which have medical and preventive, protective characteristics, are attractive, fit for long storage, processing, mechanical gathering and possess other features of rise of the competitiveness of the products.

In this context receiving of the competitive assortment of rare, not traditional for a certain region, varieties of lettuce is topical for breeding researches. To such belong, in particular, celery lettuce, or romaine lettuce.

At the research station «Mayak» of the Institute of Vegetables and Melons of NAAS of Ukraine a variety of lettuce romaine lettuce 'Skarb' was created (Patent N150238).

The seeds of the created variety are of brown color. The seedling shows no appearance of anthocyan. The leafas per lobing is not parted, as per diameter it is big. The head is tight, big, its form in the lengthwise cut is narrow-elliptical. As per

position the leaves are erect. As per thickness the leaf is thick, its position by gathering ripeness (exernal leaves) is erect. As per form the leaf is elliptical. The form of the top of the leaf is blunt. The leaves are dark green, without display of anthocyan colour. From the front side the leaf is moderately glossy. The leafis moderately papuliferous, papulas are of medium size. Undulation and lobing of the edge of the leaf are absent. Venation of the leaf is not flabellate. Lateral development is absent.

It takes 48 days from the mass seedlings to commercial ripeness, the period of validity - 20 days. The seeds ripen on the $108^{\rm th}$ day.

Crop yield of the commercial heads of the new variety is 32 t/ha. Weight of one plant is 810.0 g, weight of one head -556.0 g. The head is tight. The advantage of the new variety is its drought resistance, capacity to form commercial heads in conditions of drought and high temperatures by outdoor growing.

The variety of the lettuce – romaine lettuce 'Skarb' is recommended for introduction in agricultural establishments of all forms of ownership and management and in private housing for outdoor and indoor planting in all zones of Ukraine.